

Joan Alsina i Giralt

Exemple de caràcter polifacètic de l'excursionisme català, bressol de la major part de les activitats culturals de casa nostra en els finals de la passada centúria i en els començos d'aquesta, fou En Josep Rosell i Casablanques.

Home ferm de cos i d'esperit, com una muntanya de les que ell tant estimava, s'entregà amb tota la seva força a l'excursionisme i a Sabadell.

Fou, en la seva joventut plètòrica d'energies, capdavanter d'una activitat esportiva que, encara que abandonada al cap de pocs anys, mai no oblidà: el futbol; enyorant però sempre aquells temps inicials d'aquest deport, plens de bona fe i de desinterès.

«Quan vaig deixar el futbol, vaig donar-me totalment a l'excursionisme», em deia fa molt poc temps encara. I s'hi entregà veritablement del tot, a aquell excursionisme del primer quart d'aquest segle, l'excursionisme integral (esportiu i cultural alhora).

Als pocs anys d'excursionisme actiu començà la seva tasca de divulgació, sempre dins el Centre Excursionista Sabadell del que en fou president durant molts anys, amb la publicació, l'any 1926, dels seus primers articles al Butlletí del CES, seguits de molts d'altres al Diari de Sabadell, La Ciutat, la Revista de Sabadell i més darrerament, a Alba i al Butlletí de la Unió Excursionista de Sabadell. Llegí també, en emissions de Ràdio Sabadell, del 1933 fins al 1936, molts treballs sobre excursionisme i història de la nostra ciutat.

L'any 1937 publicà el seu llibre «El Rodal de Sabadell». El millor elogi d'aquest llibre el féu ja en Miquel Carreras quan, en honorar-lo amb el pròleg, en deia: «Aquest llibre, doncs, ve a obrir les finestres de Sabadell; és el primer assaig de posar-les en rengle, de construir una d'aquestes magnífiques galeries porxades que decoren les cases pairals.

«Potser les obertures no són regulars del tot ni els intervals ben justos ni geomètricament tornejades les motlures dels ampits, però hem de recordar que aquest llibre vol fer mirar i no ésser mirat i que, en aquestes finestres, és més la vista que l'arquitectura el que importa.

«Per una d'aquestes finestres, ens agrada contemplar, a l'altra banda del seu camp de ratlles, com la figura del llaurador a l'extrem solc del camp, la figura de l'autor. Alta i cepada, una mica feixuga i boina, la cara més jove que els anys».

I si és tant el que l'excursionisme deu a En Rosell, també fou molt el que ell degué a l'excursionisme. Per la seva via Rosell entrà en l'afecció a la història, afecció que li omplènà gojosament tota la vida.

Però no a la història emfàticament, amb majúscula, formada per inacabables llistes de reis i dates de batalles. No aquesta, sinó la història humil, la història d'un carrer, d'una casa, del rodal de Sabadell; una història amb minúscula, però mare de totes les històries.

I de la pràctica de l'excursionisme n'aprenqué, també, el respecte i admiració per totes les coses del seu volt, les que trepitjava i les que veia en les seves caminades; i foren aquests sentiments de respecte i estimació els que li feien escriure en unes pàgines del seu llibre ja esmentat:

«Aquell manament, encomanat d'una generació a l'altra, de no haver respectat totes les coses notables en el seu propi lloc, era un plany vivent dels homes amadors de les coses pairals. D'uns anys ençà, però, uns quants sabadellencs havien anat recollint amorosament objectes i més objectes amb destí al Museu de la Ciutat, dels quals, després d'ésser instal·lats provisionalment durant uns anys, a l'Escola Industrial, el Centre Excursionista Sabadell, portat per l'amor que sent per les coses nostrades, es decidí a organitzar-ne una exposició retrospectiva, la qual, bastida curosament al primer pis de la Caixa d'Estalvis, va inaugurar-se amb tota esplendor el matí del dia 19 de juny del 1930. Aquella exposició fou el primer mostrari de les coses notables que encara posseeix la nostra ciutat i el seu èxit fou tant brillant que influí poderosament la creació definitiva del Museu de la Ciutat.

«Ultra la varietat d'objectes exposats i llur importància, contribuí a desvetllar l'interès dels sabadellencs per aquestes coses de la cultura, el cicle de conferències addients a l'exposició, les quals foren desenrotllades pels senyors Joan Montllor, Miquel Carreras, Mn. Lluís Carreras i per l'autor d'aquest llibre. Després d'aquests actes, la ciutat espiritual sentí la fretura de posseir el nostre Museu i ja no es refredà l'entusiasme, bastint-se per fi, amb tota dignitat, la instal·lació del casal del carrer de Sant Antoni, inaugurat solemnement en el primer dia de la Festa Major de l'any 1931. La valor del nostre Museu i l'interès que té per a la història de Sabadell és innegable».

El que no diu, però, Rosell en aquestes ratlles és que ell fou l'ànima i qui portà tot el pes de l'organització d'aquesta exposició.

Josep Rosell i Casablanca no fou el fundador del Museu de Sabadell, però sense un Joan Vila Cinca, sense un Vicenç Renom, sense un Joan Montllor, sense un Francesc Casañas, sense un Lluís Mas, sense un Josep Rosell, tindriem avui el Museu de Sabadell?

El passat 10 de març ens deixà per sempre. Ens queda però, a més del record d'un bon amic, tota la seva obra que la ciutat mai no podrà oblidar.